جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

مدیریت امور نخبگان و دانشجویان استعداد درخشان

چهاردهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی سراسر کشور

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شیوه نامه حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم

۱۴۰۱

تهیه و تنظیم: کمیته علمی حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم چهاردهمین المپیاد دانشجویان علوم پزشکی کشور

مقدمه

اگر در هزاره گذشته، دانشگاهها افتخار خود را در توسعه مرزهای دانش و کشف نادیده ها و ناشنیده ها می دانستند و عمده سرمایه های مالی و انسانی خود را برای نیل به این جایگاه مصروف می ساختند، در هزاره سوم، جامعه مأموریت های نوینی را از دانشگاهها مطالبه خواهد کرد. و آن چیزی نیست جز شناسایی مشکلات (Problems) و ارائه راهکارهای متناسب (Proper Solutions) در جهت خلق ارزش، رفع مشکلات و ارتقای کیفیت زندگی بشر از این مجرا.

در هزاره سوم، حتی مرزهای جغرافیایی میان شهر و دانشگاه برداشته شده و دانشگاه به عنوان یک نهاد فعال در امور اجتماعی در بطن شهرها قرار دارد. حتی مردم عادی مانند کاسب و کارمند و راننده و ... می توانند بدون محدودیت وارد این سازمانها شده و آزادانه از نیازهای واقعی خود با اعضای هیأت علمی و پژوهشگران دپارتمانهای مختلف صحبت و از آنها راهکار طلب کنند. دانشگاه به راحتی با حوزه های سرمایه گذاری تعامل داشته و سرمایه گذاران نیز با خیال راحت تری از امنیت سرمایه گذاری خود در حوزه های دانشی سخن می گویند. پژوهشگران و استادان نیز به جای تمرکز بر آموزش دانشجویان و نگارش و نشر مقالات و نتایج پژوهشها، عمده وقت خود را صرف تعامل با صنعت و جامعه، نوآوری و کار آفرینی و خلق ارزش و ثروت دانش بنیان برای خود و دانشگاه کرده و دانش خود را در جهت ارائه راه حل برای مشکلات واقعی برآمده از جامعه صرف می کنند.

این تصویر، واقعیت دانشگاههای کشور ما در سالهای آتی است. مسلماً در این دانشگاهها، همانطور که مأموریت های آنها با دانشگاههای امروز متفاوت است، استادان و دانشجویان و پژوهشگران آن نیز تفاوتهای مهمی با آنچه امروز دیده می شوند خواهند داشت.

شاید مهمترین وظیفه نهادهای سیاستگذار در این زمینه، آماده سازی جامعه دانشگاهی کشور برای پذیرش این تحول بزرگ است. خوشبختانه فعالیت حیطه «کار آفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم» در سالهای اخیر نقش بسیار پررنگی در ارتقای سواد کار آفرینی دانشجویان علوم پزشکی و همچنین ایجاد حساسیتهای لازم در خصوص پرداختن به این مقوله در دانشگاههای علوم پزشکی کشور داشته است.

بر این اساس چهاردهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی سراسر کشور، با توجه به ضرورت توجه به دانشگاههای هزاره سوم و ایجاد زمینه های لازم برای گذار به سوی این دانشگاهها و با هدف ارزیابی

دانش و توان دانشجویان علوم پزشکی در زمینه کشف فرصتها، ایده پروری و تبدیل ایده به ارزش/ محصول برگزار خواهد شد.

بر اساس تجارب دوره های پیشین المپیاد و لزوم توانمند سازی دانشجویان و دانش آموختگان رشته های علوم پزشکی در زمینه مدیریت منابع در کسب و کارهای دانش بنیان، در سال جاری موضوع کلی المپیاد متمرکز بر اصول، مفاهیم و روشهای مدیریت منابع در کسب و کارهای دانش بنیان خواهد بود.

حیطه های مورد ارزیابی در آزمون

ارزیابی دانش و توانمندی دانشجویان در حیطه های زیر، اهداف اصلی آزمون را تشکیل می دهند:

- ✓ **کشف فرصتها**
  - هدف دانستنی: دانشجو با روشهای تحلیل محیطی با هدف کشف و احصای فرصتها آشنا باشد.
  - هدف توانستنی: دانشجو بتواند با تحلیل درست محیط، فرصت های نوآوری و کار آفرینی جدید را کشف کند.
- ✓ **ایده پروری**
  - هدف دانستنی:
    - دانشجو با مفاهیم اولیه ایده و طبقه بندیهای آن، ثبت ایده، اختراع، مالکیت معنوی و ... آشنا باشد.
    - تکنیک ها و روشهای ایده پروری را بداند.
  - هدف توانستنی: دانشجو بتواند ایده های نوآورانه مبتنی بر فرصتها را ارائه و ثبت کند.
- ✓ **تبدیل ایده به ارزش/ محصول**
  - اهداف دانستنی:
    - دانشجو اصول کار آفرینی را بداند.
    - دانشجو قوانین و مقررات کلی کسب و کار را بداند.
    - دانشجو مفاهیم اولیه بازار، تحقیقات بازار و فروش را بداند.
    - دانشجو با مفاهیم بوم مدل کسب و کار و استارت آپ ها آشنا باشد.
    - دانشجو اصول تدوین طرحهای پژوهشی نیاز محور را بداند.
    - دانشجو روشهای تدوین طرح کسب و کار را بداند.

- اهداف توانستنی:
  - دانشجو توانایی تدوین یک طرح/ پایان نامه مبتنی بر یک ایده فرصت مدار را داشته باشد.
  - دانشجو توانایی تحلیل بازار و ارائه استراتژی های فروش را داشته باشد.
  - دانشجو توانایی نگارش طرح کسب و کار برای تجاری سازی ایده داشته باشد.
  - دانشجو توانایی تدوین مدل یک کسب و کار استارتاپی را داشته باشد.
  - دانشجو توانایی مدیریت منابع مختلف برای استقرار و توسعه کسب و کار را داشته باشد.

نحوه برگزاری آزمون

آزمون در این حیطه در دو مرحله انفرادی و گروهی به شرح زیر برگزار خواهد شد.

آزمون انفرادی

در آزمون انفرادی هدف ا صلی ارزیابی حیطه های دان شی دان شجویان در حوزه نوآوری و کار آفرینی ا ست. این آزمون در دو مرحله و به شرح زیر برگزار می گردد.

آزمون مرحله اول آزمون انفرادی

بخش اول آزمون انفرادی یک آزمون غربالگری ا ست که در دان شگاههای علوم پز شکی ک شور اجرا خواهد شد. این آزمون تو سط مرکز سنجش آموزش پز شکی برگزار خواهد گردید و دان شگاههای مختلف ب سته به ظرفیت تخصیص داده شده به آنها، داوطلبین را جهت شرکت در آزمون انفرادی مرحله غربالگری معرفی خواهند کرد. آزمون به صورت کتبی و تصحیح آزمون انفرادی در این مرحله به صورت ماشینی (کامپیوتری) خواهد بود. براساس نتایج آزمون و با احتساب سهمیه مناطق آمایشی، در این مرحله ۹۰ نفر انتخاب خواهند شد. این افراد، نفرات تیم های شرکت کننده درمرحله گروهی را تشکیل خواهند داد .

آزمون مرحله دوم آزمون انفرادی

مرحله دوم آزمون انفرادی به صورت حضوری و متمرکز برگزار خواهد شد و کلیه نفرات برگزیده در آزمون غربالگری مجاز به شرکت در این مرحله خواهند بود.دانشجویان برگزیده به شکل انفرادی در این آزمون شرکت خواهند کرد. سئوالات این مرحله به صورت تشریحی بوده و تصحیح سئوالات به صورت دستی و توسط داوران انجام خواهد شد.

برگزیدگان نهایی آزمون انفرادی براساس نمره تجمیعی آزمون مرحله اول و دوم انفرادی انتخاب خواهند شد.

سهم آزمون غربالگری ۴۰ درصد و مرحله دوم آزمون انفرادی ۶۰ درصد از نمره نهایی می باشد.

آزمون گروهی

هدف از برگزاری آزمون گروهی، عمدتاً ارزیابی توانایی های دانشجویان در حیطه های نوآوری و کار آفرینی است. افراد شرکت کننده در این آزمون، برگزیدگان مرحله اول آزمون انفرادی هستند که در قالب گروههای مختلف به رقابت خواهند پرداخت. این آزمون در دو مرحله برگزار خواهد شد که مرحله اول در قالب پروژه از راه دور و مرحله دوم (تیمهای برگزیده مرحله اول) به صورت متمرکز و با حضور تیمها و در دو روز برگزار می شود که جزئیات آن متعاقباً اعلام میگردد.

مرحله اول آزمون گروهی

در مرحله اول آزمون گروهی، به گروههای شرکت کننده موضوعاتی از مسایل حوزه سلامت ارائه شده و از آنها خواسته می شود در حیطه این موضوعات، مراحل کشف فرصت، ایده پروری، تبدیل ایده به ارزش/ محصول، بازاریابی و فروش را پیاده کنند. هر گروه موظف به تدوین یک طرح تجاری (Business plan) با تأکید بر مدیریت منابع در زمینه موضوع مرتبط با خود است. گروه ها می توانند از راهنمایی های اعضای هیات علمی به غیر از اعضاء کمیته علمی المپیاد بهره مند شوند. گروههای دانشجویی ملزم هستند تا پس از پایان مدت زمان مشخص شده طرح تجاری خود را به وزارتخانه ارسال نمایند. اعضای کمیته علمی حیطه به عنوان داور، طرحهای تجاری را مطابق دستورالعمل یکسان، نمره دهی خواهند کرد.

مرحله دوم آزمون گروهی

در مرحله دوم آزمون گروهی، به گروههای شرکت کننده گزارشهای استانی، ملی و جهانی (به انتخاب کمیته علمی) ارائه خواهد شد. این گزارشها به صورت یکسان در اختیار همه گروهها قرار خواهد گرفت. از گروهها خواسته می شود بر اساس گزارشهای منتشره و در جهت حل یک مسأله کارآفرینانه که از سوی کمیته علمی تعیین می گردد، مراحل کشف فرصت، ایده پروری، تبدیل ایده به ارزش/ محصول، بازاریابی و فروش را پیاده سازی کرده و در نهایت طرحی را برای خلق ارزش/ کارآفرینی و کسب و کار متناسب شرایط مندرج در گزارشها و اقتضائات جامعه ارائه کنند. مستندات آماده شده در این مرحله در قالب جلسه داوری حضوری به شیوه «تیمی میزگرد» مورد ارزیابی داوران قرار خواهند گرفت.

برگزیدگان نهایی آزمون گروهی بر اساس نمرات کسب شده در هر دو مرحله انتخاب می شوند، به گونه ای که **سهم مرحله اول در نمره نهایی ۳۰ درصد و سهم مرحله دوم ۷۰ درصد لحاظ خواهد شد.**

توجه به این نکته ضروری است، در صورتی که طرحهای تجاری حاصل از فعالیتهای گروهی، قابلیت تجاری سازی داشته و اعضای گروه مصمم به ادامه فعالیتهای خود در آن زمینه پس از المپیاد نیز باشند، مسایل مربوط به حقوق معنوی اعضای گروه در محصول نهایی مربوط به خود ایشان بوده و کمیته علمی در این خصوص مسئولیتی بر عهده نخواهد داشت.

